

Nr 1.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Till konstitutionsutskottets handläggning ha båda kamrarna den 15 januari 1952 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 4, däri Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt i statsrådet fört protokoll samt Kungl. Maj:ts och kyrkomötets i protokollet omförmälda skrivelser, föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Nu gällande bestämmelser om granskning av kyrkomötesombudens fullmakter äro upptagna i den av kyrkomötet fastställda arbetsordningen. Vid kyrkomötets första sammanträde skola, enligt dessa bestämmelser, de valda ombuden till ordföranden avlämna de protokollsutdrag, vilka utgöra deras fullmakt att taga del i mötets förhandlingar. Ordföranden anmodar två självskrivna ombud att biträda vid granskning av protokollsutdragen, och denna granskning företages samma dag som kyrkomötet öppnats. Därvid föres protokoll, som skall fullständigt upptaga de mot ombuds behörighet förekomna anmärkningarna. Nästa söckendag uppläses granskningsprotokollet vid sammanträde med kyrkomötet, och förekomna anmärkningar mot ombuds behörighet upptagas till överläggning och avgöras, såvitt ske kan. Vid förhandlingarna äga de, mot vilkas val anmärkning förekommit, rätt att delta i överläggningarna, men ej i besluten.

I skrivelse den 8 december 1948, nr 23, anhöll kyrkomötet, i samband med anmälan av kyrkomötets beslut beträffande då föreliggande förslag till ny kyrkomötesförordning, om utredning angående sättet för granskning av valda ombuds vid kyrkomötet fullmakter. Kyrkolagsutskottet hade framhållit, att erfarenheten visat att ombudens fullmakter ej sällan varit behäftade med brister i formellt hänseende. Granskningen fördröjde kyrkomötets arbete.

Med anledning av kyrkomötets framställning förelade Kungl. Maj:t med skrivelse den 27 augusti 1951, nr 4, kyrkomötet av lagrådet granskat förslag till de ändringar i kyrkomötesförordningen, som avses i förevarande proposition. Departementschefen anförde därvid i huvudsak följande:

De av kyrkomötet påvisade praktiska olägenheterna med nu gällande regler för granskning av kyrkomötesledamöternas fullmakter synas i främsta rummet sammanhånga med att granskningen skall ske samma dag som kyrkomötet öppnas och på grund av handlingar som ombuden avlämna vid kyrkomötets första sammanträde. Denna ordning för granskningen medger

icke tillräcklig tid för inhämtande av erforderliga, kompletterande upplysningar från de myndigheter som utfärdat handlingarna. Den ändringen bör därför vidtagas att de för granskningen behövliga handlingarna skola i förväg insändas, så att granskningen kan förberedas. Vidare torde det vara lämpligt att, i likhet med vad som gäller enligt riksdagsordningen, de sålunda insända handlingarna skola bestå av särskilda fullmakter med närmare angivet innehåll. De anmärkningar som hittills brukat förekomma ha nämligen i allmänhet gått ut på att de protokollsutdrag, som avlämnats såsom fullmakt varit ofullständiga.

Beträffande själva granskningen bör föreskrivas, att den skall ske före kyrkomötets första sammanträde. Liksom hittills får det sedan ankomma på kyrkomötet att på grundval av granskningsprotokollet och de anmärkningar som eljest framställas utöva sina lagliga befogenheter att pröva ombudens behörighet.

Bestämmelser av sådant innehåll som nu angivits torde icke kunna meddelas av kyrkomötet i dess arbetsordning; de böra därför upptagas i kyrkomötesförordningen.

På hemställan av kyrkolagsutskottet (betänkande nr 7) godkände kyrkomötet förslaget.

Utskottet finner ej anledning till erinran mot det i propositionen framlagda förslaget och hemställer alltså,

att riksdagen, med bifall till föreliggande proposition, nr 4, måtte antaga följande

F ö r s l a g

till

F ö r o r d n i n g

om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Härigenom förordnas, att i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 skall införas en ny paragraf, betecknad 9 a §, av nedan angiven lydelse samt att 11 § samma förordning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

9 a §.

För valt ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet eller, i fråga om ombud för teologisk fakultet, av fakulteten. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift å det kyrkomöte för vilket han valts och det stift eller den fakultet som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt

*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

ombud eller lekmannaombud. Har någon inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande jämte skälet därtill angivas i fullmakten.

Fullmakt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställs ombudet och det andra ofördröjligen insändes till ecklesiastikdepartementet.

11 §.

Vid kyrkomöte föres ordet av ärkebiskopen eller den bland övriga biskopar, som Konungen, för den händelse ärkebiskopen har förfall, därtill förordnar.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens fullmakter. För detta ändamål skola de fullmaktsexemplar som inkommit till ecklesiastikdepartementet tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

På kyrkomötet ankommer att, så snart det kan ske, fatta beslut över de anmärkningar som upptagits i granskningsprotokollet eller som eljest förekomma mot ombuds behörighet. Ombud, vilkens behörighet är i fråga, äger deltaga i överläggning men ej i beslut härom.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1952.

Stockholm den 30 januari 1952.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Gottfrid Karlsson, Karl August Johanson, Gustav Emil Andersson, Hällgren, Fritiof Karlsson, Sandberg, Damström och Hansson; samt

från andra kammaren: herrar Hallén, Pettersson i Norregård, Norén, Swedberg, Spångberg, Nolin, Jonsson i Haverö, Nordkvist och fru Svedberg.
